

25 sönd. efter tref.

Predikan i Osby kyrka 9 nov 08

”Den yttersta tiden”

Matt 24:3-14

När han sedan satt på Olivberget och lärjungarna var ensamma med honom kom de fram och sade: "Säg oss när det skall hända. Och vad blir tecknet för din återkomst och för tidens slut?" ⁴Jesus svarade: "Se upp så att ingen bedrar er. ⁵Många kommer att uppträda under mitt namn och säga: Jag är Messias, och de skall bedra många. ⁶Ni kommer att få höra stridslarm och krigsrykten. Se till att ni inte låter skrämman er. Sådant måste hända, men det är ännu inte slutet. ⁷Folk skall resa sig mot folk och rike mot rike, och det blir hungersnöd och jordbävning på den ena platsen efter den andra. ⁸Allt detta är början på födslovärkarna. ⁹Då skall man utlämna er till att plågas och dödas, och alla folk skall hata er för mitt namns skull. ¹⁰Då skall många komma på fall och ange varandra och hata varandra. ¹¹Många falska profeter skall framträda och bedra många. ¹²Genom att laglösheten tilltar kommer kärleken att kallna hos de flesta. ¹³Men den som håller ut till slutet skall bli räddad. ¹⁴Och budskapet om riket skall förkunnas i hela världen och bli till ett vittnesbörd för alla folk. Sedan skall slutet komma.

”Vad blir tecknen för din återkomst och för tidens slut, när ska det hända?”

Den fråga som lärjungarna ställer är de inte ensamma om. Frågan om tidens slut och jordens undergång har fascinerat människor i alla tider. Och denna nyfikenhet har många gånger slagit över i det osunda, skrupelfria bedragare har lätt kunnat exploatera människans oro inför undergången. Kyrkans historia är ju full av demagoger som har kunnat få med sig folk, något som brukar öka i och med millennieskiftet. I början av 1000-talet så blomstrade många sådana undergångssekter, vi har till exempel fenomen som flagellanterna, människor som piskade sig själva för att göra bot inför den förestående domedagen. Och kyrkan har många gånger förgäves kämpat mot sådana masshysteriska stämningar.

Jesus var förmodligen väl medveten om detta, för när lärjungarna kommer med sin nyfikna fråga: ”När ska det ske?” så blir hans omedelbara svar: ”Se upp så att ingen bedrar er”. Tydligt ser han detta som den största risken, att vi verkligen skulle missa tidens slut och hans återkomst är nog ingen risk. Nej, den största risken är att vi blir bedragna. Falska profeter ska komma och bedra många.

Även om vi inte har några flagellanter idag så är det kanske inte så mycket som har ändrats. Det är bara karaktären och orsaken till jordens undergång som ändras. Det senaste, och som vi är mitt uppe i nu är klimatdebatten, från våra stora rikstäckande medier får vi veta att jordens undergång och mänsklighetens överlevnad står på spel, och det inom en mycket nära framtiden.

När man hör sådant så kan det vara bara att tänka tillbaks i tiden, hur sådana här rykten och larm har kommit och gått och nästan alltid varit mycket överdrivna.

Stridslarm och krigsrykten talade Jesus också om. Sådant kommer vi att få höra och med dagens moderna mediareportering så har ju krigsrykten ökat något enormt. Men det betyder inte att det motsvarar en faktisk ökning av krig. Förra året förekom det bara fyra krig och ett trettiotal väpnade konflikter i världen, vilket är den lägsta nivån sen sextiotalet. Har detta då märkts i nyhetsrapporteringen? Fick vi färre inslag av nyheter med krig och konflikter? Knappast!

Aktuellt och rapportsändningarna är på ett märkligt sätt oerhört förutsägbara. Nivån av krig och konflikter i sändningarna är jämn och hög alldeles oavsett om det ökar eller minskar i världen. Det är som om redaktionen plockar ihop en lagom nyhetsmix varje dag: en dos krig, ett uttalande från den amerikanska presidenten, lite naturkatastrof osv.

Jag menar inte att varje enskilt nyhetsinslag behöver vara falsk, men genom det mycket begränsande urval som man gör så får vi en tillrättalagd och regisserad bild av verkligheten.

När det gäller rykten och larm så säger Jesus: "Se till att ni inte låter skrämman er".

Ändå talar ju Jesus, inte bara om rykten och falsklarm utan också om verkliga krig, hungersnöd och naturkatastrofer. Sådant kommer vi att se men sådant har vi ju faktiskt sett i alla tider. De tecken som Jesus talar om är ju inga tydliga eldskrifter på himlen där det står att "nu är det dags". Det är ganska allmänna tecken som alla generationer i historien har upplevt.

Budskapet är alltså riktat till alla kristna i historien. Och meningen är att vi alla ska leva, som om slutet vore nära, oavsett om vi levde på medeltiden, på tvåtusentalet eller om tusen år. Sådana tecken blir en påminnelse för oss, så att vi inte rycks med i orostider utan att vi håller huvudet kallt. Vi ska vara vaksamma och hålla ut till slutet. Orostider har nämligen också alltid varit förvillestider, då falska profeter har trätt fram och bedragit många.

Dagens evangelieläsning är på ett sätt inte så uppmuntrande, men det är ändå just det som är Jesus avsikt. Man kan ju fråga sig vad meningen är med krig och naturkatastrofer. Svaret är att det är födslovärkar. Födslovärkar är sammandragningar, först långsamt och med långa mellanrum sen allt tätare och intensivare. Bilden är en födande kvinna, och även om det är smärtsamt att föda barn så är det ju nytt liv som kommer ur detta. Jordbävningar och tsunamis är världens födslovärkar,

som kommer att föda fram något nytt. Det som sker är tecken på att något annat är på gång, något som inte syns nu men som väntar under ytan. Världen går inte mot sin undergång utan mot sin återupprättelse. Jorden går inte mot förintelse utan förnyelse.

Mitt i allt detta kommer laglösheten att tillta, många kommer att bedra varandra och hata varandra. Inte bara utanför kyrkan utan också inom kyrkan så kommer konflikterna att skärpas.

Men vi uppmanas att behålla helikopterperspektivet. När man till exempel befinner sig mitt i en finanskris, så ser man bara detta och man tolkar hela sin omvärld utifrån detta. Då drabbas man lätt av missmod och oro inför framtiden. Men Jesus vill uppmuntra oss, han vet vad som ska ske och han låter oss förstå att Gud har allt detta i sin hand, inget sker utan hans kontroll.

Om man skulle sammanfatta evangeliet med tre ord så skulle jag säga: "Håll huvudet kallt!". Risker att bli bedragen av falska profeter återkommer han till flera gånger. Och på lärjungarnas fråga: "När skall detta ske?" så kommer han inte med något exakt besked utan med tecken som är giltiga för alla tider. Och jag ser en poäng med det: oavsett när vi lever ska vi leva som om vår tid vore den sista. Inte i rädsla för vad som ska komma utan i den trygga förvisningen om att Gud har allt i sin hand. På så sätt får vi kraft att hålla ut till slutet så att vi blir räddade.